

Aan de Gemeenteraad

Gemeente Bloemendaal
Postbus 201
2050 AE Overveen
T 14 023
www.bloemendaal.nl

Datum : 1 april 2025
Zaaknummer : 1307738
Behandeld door : het college
Onderwerp : Stand van zaken inzake toezegging TCG 353 klokkentoren en
gevelsteen MeerenBerg
Verzonden :
Bijlage(n) :

Geachte leden van de raad,

Naar aanleiding van de toezegging van 21 september 2023, waarin werd toegezegd te werken aan een oplossing voor de verplaatsing van de klokkentoren en gevelsteen van MeerenBerg, brengt het college u op de hoogte van de stand van zaken.

Achtergrond

Het voormalig provinciaal ziekenhuis Meerenberg bestond uit twee carrévormige gebouwen en heeft een belangrijke erfgoedwaarde voor de ontwikkeling van de geestelijke gezondheidszorg in Nederland. Het gebouw Meerenberg 2 (1881) is tussen 1979 en 1990 gesloopt, waarbij de klokkentoren en gevelsteen bewaard zijn gebleven. De klokkentoren is (na verplaatsing) aangewezen als gemeentelijk monument, terwijl de gevelsteen geen monumentenstatus heeft. Sinds de herontwikkeling van het terrein zijn beide objecten niet meer op hun oorspronkelijke plaats aanwezig.

In 2022 heeft de eigenaar van de woning waarin de klokkentoren staat, aangegeven het object te willen schenken aan de gemeente, zodat deze na restauratie teruggeplaatst zou kunnen worden op Park Brederode. Hiervoor heeft de eigenaar contact gezocht met Stichting Ons Bloemendaal en is de Werkgroep Behoud Cultureel Erfgoed Park Brederode (WBCEPB) opgericht om mogelijkheden te onderzoeken. De werkgroep stelde zich ten doel niet alleen de klokkentoren terug te plaatsen, maar ook de gevelsteen te restaureren en een windhaan te reconstrueren. De gemeente heeft de werkgroep gefaciliteerd door vergaderruimte te bieden en de beleidsmedewerker Erfgoed en Monumenten nam deel aan de vergaderingen. Ook zijn de (vml) wethouder en (vml) burgemeester door de werkgroep uitgenodigd om een of meerdere keren de vergadering bij te wonen. Het reconstrueren van de windhaan is voltooid en op 8 september 2023 geplaatst op Meerenberg 1. De werkgroep bestaat nog in afgeslankte vorm.

Gevelsteen

Stand van zaken

- Maart 2024: Kleuronderzoek door Judith Bohan.
- Mei 2024: Restaurator Myrthe Smith verwijdt mossen en analyseert de steen.
- Juli 2024: Provincie zegt financiële bijdrage toe voor herstel.
- September 2024: Gevelsteen naar restauratieatelier voor verdere analyse.
- Februari 2025: Advies van restaurator: conservering in binnenruimte verdient de voorkeur boven restauratie, vanwege de kwetsbaarheid van de steen.

Conclusie gevelsteen

De gevelsteen bestaat niet uit zandsteen, zoals verwacht, maar uit laagwaardiger betoncement. De steen is in de jaren 80 voorzien van een polychrome lak die niet geschikt is voor de steen. Het verwijderen van deze laag zou leiden tot afbrokkeling. We voeren nu gesprekken met eigenaren van Park Brederode om te bezien of de gevelsteen in een binnenruimte op Park Brederode bewaard kan worden. Daarnaast onderzoeken we of het mogelijk is een reconstructie te maken die beter bestand is tegen weersinvloeden. De steen wordt gedurende dit onderzoek (tijdelijk) opgeslagen. In de tussentijd wordt door de WBCEPB naar een passende oplossing gezocht binnen de (financiële) mogelijkheden. Uiterlijk september 2025, en ongeacht de uitkomst van het onderzoek, wordt de gevelsteen teruggeplaatst op park Brederode.

Klokkentoren

Stand van zaken

- Februari 2023: Eigenaar biedt de klokkentoren ter schenking aan.
- Juli 2023: Restauratiekosten blijken te hoog; projectgroep WBCEPB ziet af van restauratie.
- September 2023: Alternatieve bestemming via ondernemer wordt onderzocht, zonder resultaat.
- Oktober 2023: Projectgroep Klokkentoren stopt, maar deelnemer daarvan (betrokken bij de WBCEPB en in het verleden actief bij de nu opgeheven Stichting Behoud Meerenberg) dringt aan op verdere mogelijkheden en suggereert een leer-werkbedrijf als oplossing.
- Vanaf 2024: Genoemde deelnemer werkt aan een rapport en een plan om de klokkentoren via een leer-werkbedrijf of restauratieopleiding te laten restaureren.
- Februari 2024: Gemeente geeft aan dat een restauratie zonder hoge kosten het onderzoeken waard is.
- Maart 2025: Eigenaar concludeert dat er geen voortgang is en verzoekt verwijdering van de klokkentoren uit het monumentenregister.

Conclusie klokkentoren

Er is nog geen haalbare oplossing gevonden voor behoud en herplaatsing van de klokkentoren.

Genoemde deelnemer van WBCEPB werkt momenteel aan een waardestellend rapport met een plan voor restauratie en herplaatsing en zal dit vóór de zomer van 2025 presenteren.

De eigenaar wenst het object niet langer in zijn tuin te houden en heeft daarom een verzoek gedaan tot intrekking van de aanwijzing als gemeentelijk monument. De gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit (AOK) zal aan het college van burgemeester en wethouders hierover een advies uitbrengen in april 2025. Het college kan dit advies overnemen of gemotiveerd afwijken, conform artikel 12 van de Erfgoedverordening Bloemendaal 2024.

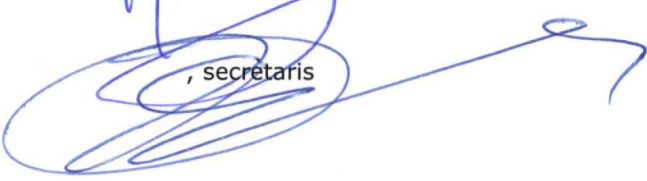
Concluderend is er, ondanks diverse inspanningen, nog geen reële blijvende oplossing gevonden voor zowel de klokkentoren als de gevelsteen.

Zodra er nieuwe ontwikkelingen zijn, zullen wij u hierover nader berichten.

burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, secretaris